

2022-07-28
I2022/01562

Infrastrukturdepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 EskilstunaTrafikverket
781 89 Borlänge

Uppdrag att ta fram ett handlingsprogram för laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens energimyndighet (Energimyndigheten) och Trafikverket i uppdrag att ta fram ett nationellt handlingsprogram för en snabb, samordnad och samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av ändamålsenlig publik och icke-publik laddinfrastruktur samt tankinfrastruktur för vätgas för lätta och tunga fordon.

Programmet ska innehålla en nulägesbeskrivning samt en framåtblickande analys och bedömning av hur utbyggnaden av laddinfrastruktur och tankinfrastruktur kan utvecklas för att möjliggöra en samhällsekonomiskt effektiv elektrifiering av vägtransporterna i hela landet. I uppdraget ingår även att analysera olika aktörers ansvar och roller i utbyggnaden och vid behov lämna förslag om och hur ansvar och roller kan förtydligas, exempelvis mellan kommuner, fastighetsägare (inklusive bostadsrättsföreningar), näringsidkare och myndigheter. Handlingsprogrammet ska bygga på regeringens nationella strategi för elektrifiering (Nationell strategi för elektrifiering – en trygg, konkurrenskraftig och hållbar elförsörjning för en historisk klimatomställning, I2022/00299) och ska kunna användas som underlag i arbetet med att säkerställa att Sverige uppfyller de skyldigheter som följer av EU-lagstiftning, inklusive kraven på EU-rapportering, såsom förslaget till ny EU-förordning om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel (AFIR). Vid framtagandet av förslaget till handlingsprogram ska Energimyndigheten och Trafikverket också ta hänsyn till uppdaterade statsstödsregler. De ska även beakta konsekvenserna av elektrifiering för totalförsvaret, samhällets krisberedskap och för infrastrukturens och transportsystemets robusthet och sårbarhet.

Arbetet med nulägesbeskrivning bör samordnas med de delar i uppdraget att genomföra en myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering (I2022/01060) som berör uppföljning av utbyggnaden i hela landet av laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas samt statistik avseende laddinfrastruktur för vägtransporter.

Inom ramen för framtagandet av handlingsprogrammet ska Energimyndigheten och Trafikverket även genomföra en översyn av befintliga uppdrag, regelverk, statliga stöd, avdrag och krav i fråga om laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas. Översynen ska inkludera en bedömning av om det finns förutsättningar för att samlat uppnå en snabb, samordnad och samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av ändamålsenlig laddinfrastruktur för att möjliggöra elektrifiering av vägtransporterna i hela landet samt om hänsyn tas till de olika förutsättningarna för och behoven av laddinfrastruktur som finns för lätta respektive tunga fordon. Översynen ska också inkludera en bedömning av om förutsättningarna är anpassade för att samlat uppnå en samordnad och samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av ändamålsenlig tankinfrastruktur för vätgas för lätta respektive tunga fordon. I detta ingår att identifiera eventuella utmaningar och behov av prioriteringar som exempelvis geografisk täckning, redundans och tillförlitlighet, möjlighet till hemmaladdning eller behov av laddkapacitet. Vid behov ska förslag lämnas på åtgärder och styrmedel till exempel i fråga om vad som krävs för att användbarhet, tillräcklig kapacitet, redundans och tillförlitlighet i tank- och laddinfrastrukturen ska kunna säkerställas och upprätthållas över tid.

Det ingår inte i uppdraget att lämna förslag på författningsändringar på skatteområdet. För eventuella kostnadsdrivande förslag ska förslag på finansiering lämnas.

Uppdraget ska genomföras i dialog med Naturvårdsverket särskilt vad gäller den del som avser översyn av styrmedel.

Energimyndigheten och Trafikverket ska när uppdraget utförs i ett tidigt skede inhämta synpunkter från, Boverket, Elsäkerhetsverket, Energimarknadsinspektionen, Försvarsmakten, Lantmäteriet, länsstyrelserna, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, regionerna, Skatteverket, Trafikanalys, Transportstyrelsen, Verket för innovationssystem (Vinnova) och andra berörda myndigheter. Energimyndigheten och Trafikverket bör även inhämta synpunkter från relevanta forsk-

ningsinstitut och centrumbildningar, högskolor och universitet samt berörda aktörer i näringslivet och i civilsamhället.

Energimyndigheten ska ansvara för att samordna arbetet med uppdraget och inkomma till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) med skriftliga redovisningar vid respektive redovisningstillfälle. Om myndigheterna gör olika bedömningar ska detta framgå i den skriftliga redovisningen och grunden för de olika bedömningarna ska tydliggöras.

För uppdraget får Energimyndigheten rekvirera högst 2 miljoner kronor och Trafikverket högst 1 miljon kronor. Rekvisitionen ska ha inkommit senast den 1 december 2022 för Trafikverket och senast den 1 december 2023 för Energimyndigheten. Kostnaderna ska redovisas mot det under utgiftsområde 21 Energi uppförda anslaget 1:10 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå, anslagsposten 1 Genomförande av elektrifieringsstrategin.

Energimyndigheten och Trafikverket ska löpande informera Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Energimyndigheten ska senast den 1 februari 2023 lämna en redovisning av den del av uppdraget som avser översyn av styrmedel för utbyggnad av laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Energimyndigheten ska senast den 1 november 2023 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Regeringen beslutade den 3 februari 2022 om en nationell elektrifieringsstrategi (I2022/00299). I strategin framgår att regeringen avser att uppdra åt Energimyndigheten och Trafikverket att ta fram ett nationellt handlingsprogram för en snabb, samordnad och samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av ändamålsenlig publik och icke-publik laddinfrastruktur samt tankinfrastruktur för vätgas samt att det i uppdraget även ska ingå en översyn av befintliga uppdrag, regelverk, statliga stöd, avdrag och krav på laddinfrastruktur.

Regeringen bedömer att utbyggnaden av laddinfrastrukturen behöver gå i takt med den allt snabbare elektrifieringen av transporter med följande övergripande inriktning:

- Eldrivna transporter ska möjliggöras i hela landet genom en snabb, samordnad och samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av ändamålsenlig laddinfrastruktur.
- En vägledande utgångspunkt är att det ska vara lätt att ladda ett elfordon oavsett boendeform.

För att möjliggöra omställningen av transportsektorn är det viktigt med samverkan mellan staten, näringslivet och andra aktörer, bl.a. kommunerna, regionerna, forskningsinstitut, högskolor och universitet. Regeringen stimulerar utbyggnaden av laddinfrastruktur genom bl.a. investeringsstöd, skattereduktion och krav i lagstiftning.

Regeringen har i propositionen Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30) angett att den delar Förvarsberedningens syn att berörda aktörer behöver väga in totalförsvarets behov vid utvecklingen av bl.a. ny infrastruktur inom energiområdet. Utvecklingen av den sammanhängande planeringen för totalförsvaret är viktig.

Det finns en omfattande EU-lagstiftningen inom området. Till exempel presenterade EU-kommissionen i juli 2021 ett förslag till ny EU-förordning om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel (AFIR). Förslaget innehåller bl.a. bindande mål för medlemsstaterna att bygga ut publik laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas, inklusive krav på geografisk täckning, kapacitet och standarder. Medlemsstaterna ska också följa upp utbyggnaden och regelbundet rapportera utvecklingen till EU-kommissionen. Dessutom ställs bl.a. krav på operatörer att erbjuda särskilt angivna betalningslösningar. Förslaget behandlas för närvarande av Europaparlamentet och rådet.

Som ett led i att genomföra strategin bör Energimyndigheten och Trafikverket få i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram och genomföra en översyn av befintliga uppdrag, regelverk, statliga stöd, avdrag och krav i fråga om laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas.

På regeringens vägnar

Khashayar Farmanbar

Johan Malinen

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, SBA, SFÖ och SKA

Försvarsdepartementet/MFI

Justitiedepartementet/SSK

Miljödepartementet/KL och V

Näringsdepartementet/BI, EIN och LB RTL

Infrastrukturdepartementet/ESD, TM, TP och US

Boverket

Elsäkerhetsverket

Energimarknadsinspektionen

Försvarsmakten

Lantmäteriet

Länsstyrelserna

Myndigheten för digital förvaltning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Naturvårdsverket

Regionerna

Skatteverket

Trafikanalys

Transportstyrelsen

Verket för innovationssystem